

Gabriela Vîlcu

Adriana Bozдоро

Alina Nechifor

***Cu drag,
din călimara inimii***

Auxiliar pentru elevii claselor II-V

**Editura Taida
Iași, 2020**

Cuprins

Prezentare.....	3
Cuvânt de început	5
Capitolul I: PRIMII PAȘI...	9
Compunerea individuală.....	13
Compunerile narative	15
Compunerile descriptive.....	17
Capitolul al II-lea: SĂ CUNOȘTEM PRINCIPALELE TIPURI DE COMPUNERI	21
Compunerile libere	21
Compunerile gramaticale	22
Capitolul al III-lea: IDEI DIN CĂLIMARA INIMII.....	23
Compunerile pe baza unor ilustrații și tablouri.....	23
Compunerile pe baza unor proverbe, zicători și ghicitori	31
Compuneri după ghicitori	35
Compunerile pornind de la un text cunoscut.....	37
Compunerile realizate după desene proprii	40
Compunerile pe baza observațiilor efectuate de elevi în natură	44
Compunerile prin analogie	48
Compunerile cu început dat	51
Compunerile cu final impus	56
Compunerile pe baza unor cuvinte	58
Compunerile libere	70
Compunerile-corespondență	96
Scrisoarea.....	96
Compunerile cu destinație oficială.....	100
Compunerile gramaticale	104

1 Anunțarea temei.

– Astăzi vom realiza o compunere în care să prezentăm un ținut magic, de poveste.

2 Dezvoltarea temei.

– Elevii își spun opiniile referitoare la conținutul textului fiind îndrumați de învățător cu ajutorul întrebărilor:

- Unde se află ținutul Crăiesei Zăpezilor?
- Cine este stăpânul/stăpâna aceluia ținut?
- Cum este natura prin acele locuri?

3 Alcătuirea planului compunerii.

(se realizează împreună cu elevii și se scrie pe tablă și în caiete)

a. Introducerea:

Locul și timpul desfășurării acțiunii

b. Cuprinsul:

Portretul fetei cu inima de gheață

Activitățile îngăduite ținutului rece

Oamenii de zăpadă – prietenii copiilor

c. Încheierea:

Sentimente, impresii în prag de iarnă

4 Stabilirea titlului textului.

5 Elaborarea compunerii, oral.

Se dezvoltă fiecare idee în parte, după care câțiva elevi își prezintă oral întreaga compunere.

În această etapă există mai multe moduri de organizare.

Fie se scrie textul pe tablă și apoi se copiază în caiete, fie se trece direct la scrierea individuală a compunerii în caiete. În situația din urmă nu trebuie să se insiste asupra redactării fidele a textului realizat oral. Copiii pot folosi și alte cuvinte, alte propoziții, dezvoltând însă aceleași idei.

Uneori este bine să se insiste asupra dezvoltării unui plan de idei în mai multe feluri, pentru ca elevii să înțeleagă faptul că fiecare poate realiza un text fără să folosească neapărat un tipar, un model.

Editura Tacta
Succesul tău începe cu noi!

Compunere model:

În țara Crăiesei Zăpezii

Undeva, departe, spre împărăția înălțimilor, iarna este stăpână veșnic. Ghețarii creează un ținut lipsit de viață, dar fermecător prin albul imaculat și sclipitor.

Crăiasa Zăpezii este singură acolo. Ea locuiește într-un palat de cleștar unic prin frumusețea lui. Câteodată, printesa își face bagajele și se urcă în sania ei de gheață, pornind călătorii nemărginite către necunoscut.

Inima-i de gheață răspândește fiori reci pe unde ajunge. Tânăra pictează flori sclipitoare de argint la ferestre, construiește poduri peste râuri și rămâne mereu veselă pentru ceea ce face.

Copacii sunt de zahăr în țara Crăiesei Zăpezilor. Covorul sclipitor și pufos de nea este mereu curat și lipsit de urme. Steluțele jucăușe se cern din cerul greu mai tot timpul. Frumusețea palatului este apărată de hazlii oameni de omăt ce stau ca un brâu de argint în jurul curții castelului. Ei nu se plâng niciodată de frig, bucurându-se mult de ninsoarea ce cade neîntrerupt. Se înveselesc cu toții când, an de an, vine Moș Crăciun în vizită la palat și-o pofteste pe crăiasă să meargă cu el în călătorie prin lume.

Mi-ar plăcea să ajung și eu în țara Crăiesei Zăpezii!

Capitolul al II-lea

SĂ CUNOȘTEM PRINCIPALELE TIPURI DE COMPUNERI

La ciclul primar se elaborează treptat mai multe tipuri de compuneri, în funcție de nivelul exprimării scrise a copiilor.

După materialul de sprijin utilizat, compunerile se împart în:

- Compuneri pe baza unor ilustrații, tablouri;
- Compuneri pornind de la proverbe, zicători, ghicitori;
- Compuneri pornind de la un text cunoscut;
- Compuneri realizate după desene proprii;
- Compuneri pe baza observațiilor efectuate de elevi în natură, cu sprijinul cadrului didactic, a impresiilor sau a imaginației acestora;
- Compuneri prin analogie.

După tehnica folosită de învățător, compunerile pot fi:

- Texte cu început dat;
- Texte cu final impus;
- Texte pe baza unor cuvinte și/sau expresii de sprijin.

Compunerile libere

Compunerile libere reprezintă o altă categorie de compuneri la care se ajunge numai după ce elevii vor stăpâni tehnica realizării acestui tip de exerciții creative. Și acestea se abordează treptat. Astfel, de la compunerile realizate după un plan dat sau alcătuite cu sprijinul învățătorului, se trece la texte cu temă impusă, unde elevul

Compunere model:

www.freepik.com

Zum-zum...

O boare călduță a șters de pe albastrul cerului ultimele urme de nori. Soarele și-a întins brațele peste întreaga natură. Lumina a înstăpânit ținutul, iar veselia se citește pretutindeni.

Grădina mea e zâmbitoare, iar florile parfumate râd sub mângâierea stăpânitorului luminii.

Parcă s-a întâmplat ieri. Dis-de-dimineată am ieșit în grădinița mea dragă să salut florile ce încă dormeau. Pe neașteptate, m-am trezit mângâiată de petalele catifelate ale unui trandafir. Un glăscior timid, m-a întrebat:

– De ce nu dormi, albinuță? Ai nevoie de putere ca să aduni mierea din prospețimea noastră, a florilor?

– Îmi place să-mi scald aripioarele în picăturile reci de rouă. Ador liniștea diminetilor de vară și doresc să zâmbesc prima luminii trandafirii a soarelui! i-am răspuns curiosului trandafir.

Compuneri model:

Prietenie neobișnuită

Toamna ruginie a sosit la noi. A îmbrăcat natura într-o mantie roșiatică și foșnitoare. A adus în căleașca ei plină de bogății și un nou an școlar.

Copiii se bucură de revederea colegilor și a profesorilor. Zâmbete largi se citesc pe chipurile lor. Poartă în suflet speranța că vor avea multe reușite la școală.

Într-una din zile, în timp ce mă odihneam, am auzit mai multe glasuri ciudate în grădina casei mele. Nu mică mi-a fost mirarea când am descoperit că semnele de punctuație pe care le știam s-au luat la ceartă. Erau tare frumos îmbrăcate, în straie sclipitoare, în ton cu nuanțele toamnei!

Cel mai arțagos era Punctul. Se lăuda că fără el oamenii ar obosi și liniște nu ar mai fi. Fără să se lase mai prejos, Semnul întrebării i-a replicat:

Compunerile cu destinație oficială

Compunerile cu destinație oficială reprezintă o categorie aparte de texte. Așa cum se remarcă din denumirea lor, ele sunt folosite în anumite **situații oficiale**. În ordinea frecvenței și a importanței apar următoarele modalități de comunicare: **monologul scris** (în documente și acte oficiale), **monologul oral** (cuvântări în ocazii oficiale), **dialogul scris** (corespondența oficială) și **dialogul oral** (în relațiile oficiale dintre instituții și public).

Toate aceste texte au o serie de caracteristici: stricta respectare a normelor limbii literare, caracter obiectiv, lipsite de încărcătura afectivă, precizie ridicată, claritate, absența expresiilor figurate și a epitetelor apreciative, clișee lingvistice de tipul „Subsemnatul”....., predominarea formelor verbale impersonale.

Dintre compunerile cu destinație oficială, amintim:

- Darea de seamă;
- Procesul verbal;
- Planul de muncă;
- Nota informativă;
- Raportul;
- Declarația;
- Referatul;
- Memoriul de activitate;
- Autobiografia, Cererea.

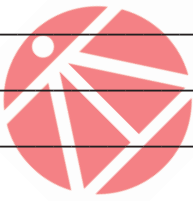

Cerere model:

Domnule Director,

Subsemnatul
părinte / tutore / susținător legal al elevului (elevei)
..... din clasa
vă rog să aprobați motivarea absențelor pentru fiul (fiica) meu / mea
în zilele în intervalul orar

Motivul acestei solicitări este următorul:

Părinte / tutore /
susținător legal al elevului (elevei)

Data

Domnului profesor.....,
dirigintele clasei